

1. Bu çözüm kitapçığında 75 sorunun çözümü vardır.

1. 12 Hayvanlı Tük Takvimi'nde; fare, öküz, tavşan, kaplan, ejderha, yılan, at, koyun, maymun, tavuk, köpek, domuz gibi hayvanlar yıl adı olarak kullanılmıştır.

CEVAP: E

2. Şecereler tarihin yazılı kaynakları arasında yer almaktadır.

Menkıbeler sözlü olarak dilden dile gelmiş sonradan bazıları yazıya aktarılmıştır.

Darbi meseller bir tür atasözleridir.

CEVAP: D

3. Tarih Tasarımı adlı eser Collingwood'a aittir. Tarih yazımı üzerine kapsamlı bir inceleme olan bu eser metodoloji açısından faydalı bir çalışmadır.

CEVAP: D

4. Yazarın kişisel görüşlerinin eser üzerine etkilerinin incelediği ve bilgilerin başka kaynaklardaki veriler ile karşılaştırdığı aşama iç tenkittir.

CEVAP: A

5. Tarihinin bir arşiv belgesini kullanabilmesi için yalnızca onu okuyabilmesi yeterli değildir. Tarihi belgeler değerlendirilirken türü, üslubu muhatabı ve düzenleme tarihi gibi unsurlar dikkate alınmalıdır.

Bu noktada tarihçiler diplomatik biliminden yardım alırlar. Diplomatik bilimi diplomasi işe karıştırılmamalıdır.

CEVAP: B

6. Ölü gömme geleneği ilk kez Homo Neandertalensis ile başlamıştır. Bunlar ölülerini anne karınıdaki cenin pozisyonunda defnetmişlerdir. Ölülerin yanlarına şifalı bitkiler de koydukları görülmüştür.

CEVAP: E

7. Priamos'un Hazinesi 1873'te H. Schlieoman tarafından Truva'da yapılan kazılarda ortaya çıkarılmıştır. 8830 parçadan oluşmaktadır.

CEVAP: B

8. Soruda söz edilen Hellenistik Pontus Krallığı'dır. M.Ö. 88'de Romalılarca savaş ilan eden Pontus kralı Roma'nın Asya eyaletini ele geçirdi. Fakat Romalılar 2 yıl sonra bölgeye tekrar hakim oldular.

CEVAP: A

9. دارالمعلمين: dârümuallimîn: erkek öğretmen okulu.

Diğer şıklarda ise ; A) Dar'ül- Hilafe: Hilâfet Merkezi. Halifenin bulunduğu yer demektir. C) Dârümuallimât: kız öğretmen okulu D) Dar'ül Mülk: Başkent E) Dar'ül kütüp: Kütüphane, demektir.

CEVAP: B

10. Beyaz kelimesi metinde geçmemiştir.

Metnimiz ; Yahya Kemal Beyatlı'nın Akıncı şiiridir.

Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik;

Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik!

Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı: ilerle!

Bir yaz günü geçtik Tuna'dan kafilelerle...

CEVAP: D

11. ك (Kef) harfi n , k , g harflerine karşılık gelirken " s " harfine karşılık gelmez.

CEVAP: C

12. Bu cümlemiz ise şöyle;

Çok eski bir zamanda Oğuzhan hükümdarmış iştmiş-tim " Turan" da bir peri kızı varmış.

Diğer şıklar ise; B) çocukça C) Medrese D) ameliyat E) yare

CEVAP: A

13. Türgişler Orta Asya'da Talas ve Issık Gölü civarında yaşamışlardır. 766 yılında Karluklar tarafından yıkılmışlardır.

CEVAP: C

14. Margos veya Konstantio Barışı M.S. 434 yılında Avrupa Hun hükümdarı Atilla ile Doğu Roma İmparatoru II. Theodosius arasında imzalanmıştır. Antlaşma Margos Kalesi'nin karşısında ve Tuna'nın kuzeyi kıyısında bulunan "Konstantio" surları önünde imzalandığı isimle de anılmaktadır.

CEVAP: B

15. Aplike düz desenli kumaşlardan kesilen parça motiflerin çeşitli dikim teknikleri ile başka bir kumaşa birleştirilmesi sürecidir. Eski Türk devletlerinde yaygın olarak kullanılan bir tekniktir.

CEVAP: A

16. II. Göktürk hükümdarı Kapgan Kağan öldükten sonra yerine İnal geçmiştir. Ancak Bilge ve Kültigin kardeşler İnal'ı yönetimden uzaklaştırmıştır. Bilge kağan olurken Kültigin ise orduların başkomutanı olmuştur.

CEVAP: E

17. Türgişlerin bilinen ilk hükümdarı Baga Tarkan'dır.

CEVAP: B

18. Uygurlar döneminde kullanılan kağıt paraya "Çav" denmiştir. Böz mühürlenmiş kumaş malzemeler ve Kuanpo bez paralar olup diğer devletler tarafından kullanılmıştır.

CEVAP: A

19. Soruda bahsedilen isyan 484-499 yılları arasında yaşanan Mazdek İsyanı'dır. İhtilal Eftalit Türklerinin müdahalesi ile bastırılabilmiştir.

CEVAP: C

20. Mağrip diye adlandırılan bölge Tunus, Cezayir, Fas'ın bulunduğu Kuzey Afrika'nın batı kesimleridir. Bu bölgede Araplar ve Berberiler yaşamaktaydı.

CEVAP: C

21. Arap geleneklerine göre iki ordunun savaşmasından önce her iki taraftan birkaç kişinin çarpışmasına mübareze denmiştir.

CEVAP: B

22. Memun'un ölümünden sonra Türk komutanlarının etkisiyle Mutasım halife ilan edildi. Mutasım'ın halife olması ile birlikte Türkler Abbasi devletinde etkin rol oynamaya başlamışlardır.

CEVAP: E

23. Büyük Selçuklu Devleti'nin son dönemlerinde göçebe Oğuz isyanları devlete zarar vermeye başlamıştır.

Hasan Sabbah tarafından kurulan Batınlık Selçuklu devlet adamlarına suikastlar düzenlemiştir.

XI. yüzyılın sonundan itibaren Batı'dan Doğu dünyası üzerine yapılan Haçlı seferleri de Büyük Selçuklu Devleti'nin zayıflamasında etkili olmuştur.

CEVAP: E

24. İnançoğulları Denizli (Ladik) ve çevresinde kurulmuş ve hüküm sürmüş bir beyliktir.

CEVAP: C

25. Karahanlılar döneminde ilk medrese Semerkant'ta Tabgaç Buğra Han tarafından kurulmuştur.

CEVAP: B

26. 1048 yılında yapılan Pasinler Savaşı'nda Liparit esir düşmüştür. Bizans'ın Doğu kuvvetlerine yardım eden Gürcüler bu savaşta Bizans kuvvetleri ile birlikte yenilgiye uğramıştır.

CEVAP: A

27. Yassı Çimen Savaşı 1230 yılında Anadolu Selçuklu Devleti ile Harzemşahlar arasında yaşanmıştır. Bu savaşın önemli bir nedenlerinden birisi de Celaleddin Harzemşah'ın Ahlat'i yağmalamasıdır.

Bu durum iki ülke arasında ilişkileri bozmuş ve Erzinan yakınlarında iki Türk devleti savaşmış yenilen Harzemşahlar'ın zayıflamasıyla Anadolu Moğol istilasına açık hale gelmiştir.

CEVAP: E

28. Sırpsındığı Savaşı'nda Haçlı ordusunun Edirne önlerine bir gece baskısıyla bozguna uğratan Hacı İbeyi'dir. Kendisi Karesi Beyliği'nin alınmasıyla Osmanlı hizmetine girmiştir.

CEVAP: A

29. Osman Gazi-Fahrüddin

- I. Murat-Gazi Hünkar (Hüdevandigar)
- II. Beyazid-Sultan-ı İklim-i Rum
- III. Murat ise Hayır Babası ünvanlarını kullanmıştır.

CEVAP: A

30. Kemal Reis II. Bayezid döneminde yetişmiş önemli denizcilerden biridir.

CEVAP: C

31. Sadaret kaymakamı sadrazam başkentte olmadığı zamanlarda onun işlerini yürüten bir nevi onun vekilidir.

Baş Bakıku baş defterdarın icraat ve tahsilatta mailyetindeki memurlardan biridir. Cizye borcu olanlar takip ve iltizama verilen cizyelerin mültezimlerinden borcunu yatırmamış olanlar da tespit ederdi.

CEVAP: D

32. Osmanlı'da tespit edilen bir fiyat üzerinden ordunun ihtiyacı olan yiyecek ve çeşitli ihtiyaç maddelerinin halktan karşılanmasına sürsat bedeli denilmiştir.

Nüzul Bedeli: Ordunun geçeceği yerlerdeki ahaliden nakdi yükümlülüğe dayalı olarak alınan bir vergidir.

İştira Bedeli: İhtiyaç duyulduğunda ordunun beslenebilmesi için gerekli zahirenin karşılanması için alınmıştır.

İhtisap Resmi: Damga, tartı, ölçü işlemlerinden alınan vergidir.

CEVAP: A

33. Nakibüleşraf kalemiyye değil ilmiye sınıf mensup bir görevlidir.

Peygamber soyundan gelenlerin kayıtlarını tutardı.

CEVAP: C

34. III. Murat döneminde 1590 Ferhat Paşa Antlaşması ile Osmanlı-İran savaşları sona ermiştir.

I. Ahmet döneminde 1612 Nasuh Paşa Antlaşması imzalanmıştır.

II. Osman(Genç) ve I. Mustafa döneminde yapılan savaşlar 1618 Serav Antlaşması ile sonlanmıştır.

IV. Murat döneminde 1639 Kasr-ı Şirin Antlaşması imzalanmıştır.

IV. Mehmet (1648-1687) yılları arasında padişahlık yapmış bu dönemde Osmanlı ile İran arasında savaş yaşanmamıştır.

CEVAP: A

35. Genç Osman 1622'de yeniçeri İsyanı sonucu tahttan indirilmiştir.

III. Ahmet 1730 Patrona Halil İsyanı sonucu tahttan indirilmiştir.

II. Mustafa 1703 Edirne vakası ile tahttan indirilmiştir.

III. Selim 1807 Kabakçı Mustafa İsyanı sonucu tahttan indirilmiştir.

I. Abdülhamid Özi kalesinin Rusların eline geçtiği haberi üzerine üzüntüsünden ölmüştür.

CEVAP: E

36. Kırım Savaşı'nda tarafsız kalan devlet Prusya olmuştur. Diğer devletler savaşta Osmanlı devletinin yanında yer almıştır.

CEVAP: B

37. 1827'de İngiltere, Prusya ve Fransa arasında Londra Antlaşması imzalandı. Bu antlaşmaya göre Osmanlı'ya verilecek bir nota ile Yunanistan'a özerklik verilmesi istenecekti. Osmanlı'nın bunu reddetmesi durumunda bu devletler Osmanlı'ya yaptırım uygulayabileceklerdi. Nitekim Osmanlı antlaşmayı reddedince 20 Ekim 1827'de Osmanlı donanması Navarin'den yakılmıştır.

CEVAP: C

38. İstibdat dönemi Meclis-i Mebusan'ının 1878'de kapatılmasından 1908'de tekrar açılmasına kadar geçen 30 yıllık dönemdir.

Bu dönemde tekrar mutlakiyete dönülmüş ve padişah muhalefet hareketlerini ortadan kaldırmaya çalışmıştır.

CEVAP: D

39. Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, Ermenilerle mücadele etmek için kurulmuştur. Fransızca yayın yapan Le Pays (Vatan) gazetesini çıkararak Türkün haklı mücadelesini dünyaya duyurmaya çalışmıştır.

CEVAP: B

40. Picardie askeri manevraları 1910 yılında Fransa'da yapılmıştır.

CEVAP: B

41. Mustafa Kemal Samsun'a çıktığında Osmanlı Harbiye Nazırı Şakir Paşa Genel Kurmay Başkanı ise Cevat Çobanlı Paşa idi.

CEVAP: A

42. Takrir-i Sükun Kanunu II. TBMM tarafından Şeyh Sait İsyanı çıkınca 14 Mart 1925 tarihinde yayınlanmıştır.

I. TBMM 23 Nisan 1920 ile 11 Ağustos 1923 tarihleri arası faaliyet göstermiştir. Verilen diğer kanunlar bu tarih aralığında I. TBMM tarafından çıkarılmıştır.

CEVAP: B

43. Çanakkale Bunalımı; Anadolu'nun kurtarılmasından sonra sıra İstanbul ve Trakya'nın kurtarılmasına gelmiştir. Bu nedenle Türk kuvvetleri Çanakkale Boğazı'na doğru yönelince milli hükümetle İngiliz hükümeti arasında bir bunalıma neden olmuş ve iki taraf sıcak savaşın eşiğine gelmiştir.

CEVAP: D

44. 13 Ekim 1921 tarihinde imzalanan Kars Antlaşması'nı TBMM hükümeti adına Edirne milletvekili ve Doğu Cephesi komutanı Kazım Karabekir, Burdur milletvekili ve Türkiye'nin Azerbaycan temsilcisi Memduh Şevket Bey imzalamıştır.

CEVAP: C

45. 1927-38 yılları arasında iç işleri bakanlığı görevini Şükrü Kaya yürütmüştür. Kendisinin öncesinde Cemil Uygadın, sonrasında ise Refik Saydam iç işleri bakanlığı yapmıştır.

Galatasaray Lisesi mezunu olup TBMM'de Muğla milletvekilidir

CEVAP: C

46. Mustafa Kemal'in 8 Nisan 1923'te Halk Fırkası'nın programı niteliğinde yayımladığı bildiriye 9 ilde (ilke) adı verilmektedir.

CEVAP: B

47. M. Kemal'in taviz verilmemesini iki ilke Cumhuriyetçilik ve Laiklik'tir.

CEVAP: A

48. Venizelos 1934 yılında Mustafa Kemal'i Nobel Barış Ödülü'ne aday göstermiş ve bu konuda Oslo'daki Nobel komitesine bir mektup göndermiştir. M. Kemal ödülü alamamış ödül İngiltere dış işleri bakanı Handersen'e verilmiştir.

CEVAP: E

49. Amin Maalouf Lübnanlı yazardır. Arapların Gözünden Haçlı Seferleri eseri 1983 yılında yayınlandı.

Yazarın ayrıca Semerkand, Doğu'nun Limanları, Afrikalı Leo, Tanious Kayası gibi romanları da vardır.

CEVAP: B

50. III. Haçlı Seferi'ne Alman kral Barbarossa, İngiltere kralı Richard ve Fransa kralı II. Philip katılmıştır.

CEVAP: E

51. Davut Heykeli Michelangelo tarafından 1501 yılında yapımına başlanmış ve 1504 yılında tamamlanmıştır. Günümüzde Floransa şehrinde bulunmaktadır.

CEVAP: A

52. XIV. Louis Fransa'nın en uzun süre tahtta kalan kralıdır. Fransızlar tarafından Büyük Louis veya Güneş Kral olarak da bilinir.

Babasının bir av köşkü olarak inşa ettirdiği Versailles'i genişleterek Fransa'nın yönetildiği bir saray haline getirmiştir.

CEVAP: B

53. Borodino Savaşı (1812) Rusya ile Fransa arasında yaşanmıştır. Napolyon'un Rusya Seferi sırasında yaşanan savaşlardan biridir.

Fransız ordusu bu savaşta General Kutuzov komutasındaki Rus ordusunu yenilgiye uğratmış ve Fransız ordularına Moskova yolları açılmıştır.

CEVAP: D

54. Afyon Savaşları'nın görünen nedeni; İngiltere'nin yasadışı yollarla Çin'e Afyon satmakta ısrar etmesidir. Çin hükümetinin ülkede Afyon kullanımı yasaklanması İngiltere'nin ticari çıkarlarına zarar vermiştir. Afyon Savaşı İngiltere'nin galibiyetiyle sonuçlandı ve Nanking Antlaşması imzalandı.

CEVAP: C

55. Goebbels 12 yıl boyunca Hitler'i iktidarda tutan en önemli kişiydi. "Büyük Yalan" olarak bilinen tekniğini kullarındaki ustalığıyla biliniyordu.

Hitleri'nin propaganda bakanıydı.

CEVAP: C

56. Anti Komintern Paketi 25 Kasım 1936'da Almanya ve Japonya'nın öncülüğünde yapıldı. Bu pakta İtalya, Macaristan ve İspanya de katıldı. Bulgaristan üye devletler arasında yoktur.

CEVAP: E

57. Demokrat Parti döneminde açılan üniversiteler;

KATÜ (1955)

Ege Üniversitesi (1955)

OTDÜ (1956)

Atatürk Üniversitesi (1957)

Anadolu Üniversitesi (1958)

CEVAP: E

58. Arap-İsrail savaşları

- 1948-49 Savaşı
- 1967 Savaşı (Altı Gün Savaşları)
- 1973 Savaşı (Yom Kippur)

Nablus Savaşı 1967 Arap-İsrail savaşları içinde yaşanmış bir cephe savaşıdır. 5 Haziran 1967'de İsrail Mısır, Ürdün ve Suriye'yi bombalamaya başlamış 3 gün içinde Sina Yarımadası ele geçirmiş Nablus Savaşı'nda da Mısır'ı saf dışı bırakmıştır. İsrail bu savaşta toplamda 6 günde kazanmıştır ve topraklarını 4 kat genişlemiştir.

CEVAP: E

59. 24 Ocak 1980 ve 5 Nisan 1994 kararlarına imza atan başbakanlar sırasıyla Süleyman Demirel ve Tansu Çiller'dir

CEVAP: B

60. 1985'te SSCB'nin başına geçen Mihail Gorbaçov tıkanmış olan Sovyet ekonomisini düzeltmek ve Doğu blokunu çağa uydurmak için Glasnost(Açıklık) ve yeniden yapılanma (Perestroyka) politikalarını uygulamaya koymuştur.

CEVAP: A

61. Öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

CEVAP: C

62. Birincil ve ikincil kaynaklarda yer alan kanıtları belirleme, analiz etme, yorumlama ve değerlendirmeyi içeren tarihe özgü yeterlilik ve becerileri geliştirmeleri, edindikleri bilgilerin doğruluğunu ve geçerliliğini sorgulayarak kanıtlarla desteklenen çıkarımlarda bulunmaları

CEVAP: A

63. Değişim ve Sürekliliği Algılama Becerisi

Geçmişin her hangi bir kesiminde birden fazla gelişmenin aynı anda meydana geldiği muhakkaktır. Bunların bazıları hızla değişip dönüşürken bazılarının da uzun süreler devam ettiği görülür. Örneğin 1946 yılından itibaren Türkiye’de çok partili siyasi hayata geçmesine rağmen aynı dönemde insanların yaşamında çok büyük değişiklikler olmamıştır. Siyasi sistemdeki bu değişim, daha uzun bir süre zarfında toplum hayatını etkilemeye devam etmiştir. Eğer öğrenciler, “1949 yılında Türkiye’de herhangi bir şey olmamıştır.” diyorlarsa bunun nedeni öğrencilerin geçmişi yalnızca bir “olaylar listesi” olarak görüyor olmalarıdır. Değişim ve sürekliliği anlamanın yollarından biri sağduyumuza güvenerek hangi dönemlerde hiçbir değişim olmadığına, hangi dönemlerde sınırlı değişimler gerçekleştiğine ve/veya hangi dönemlerde önemli değişimler meydana geldiğine bakmaktır. Değişim ve süreklilik konusunda bir yargıya varmadan önce, geçmişteki iki farklı tarih arasında veya geçmişteki bir zaman ile günümüz arasında nelerin değiştiğini ya da nelerin aynı kaldığını görmemiz gerekir. Osmanlı’dan Cumhuriyet’e geçişte yaşanan değişimler ve devam eden durumlar buna örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: C

64. Tarih Dersi Öğretim Programı2nda yer alan üniteler, kazanım sayıları, kazanımların işleniş için ayrılacak yaklaşık süre ile bunların ders saatlerine oranı aşağıda sunulmuştur:

9. Sınıf

Ünite	Kazanım Sayısı	Süre Ders	Oran (%)
1. Tarih ve Zaman	3	6	8,3
2. İnsanlığın İlk Dönemleri	6	16	22,2
3. Orta Çağ’da Dünya	4	14	19,4
4. İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası	5	12	16,7
5. İslam Medeniyetinin Doğuşu	5	12	16,7
6. Türklerin İslamiyet’i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri	5	12	16,7
Toplam	28	72	100

ÖABT - TARİH**10. Sınıf**

Ünite	Kazanım Sayısı	Süre Ders	Oran (%)
1. Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi	6	12	16,6
2. Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453)	6	14	19,4
3. Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler	3	8	11,1
4. Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	4	10	13,8
5. Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)	7	20	27,9
6. Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı	2	2	2,8
7. Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni	5	6	8,4
Toplam	33	72	100

11. Sınıf

Ünite	Kazanım Sayısı	Süre Ders	Oran (%)
1. Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774)	5	18	25
2. Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı	3	10	13,8
3. Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914)	4	12	16,6
4. Devrimler Çağında Değişen Devlet - Toplum İlişkileri	5	18	25
5. Sermate ve Emek	3	10	13,8
6. XIX ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat	2	4	5,8
Toplam	20	72	100

CEVAP: D**Deneme Sınavı 3 - Çözümleri****65. 2.5. Tarih Kitap Forma Sayıları ve Kitap Ebadı**

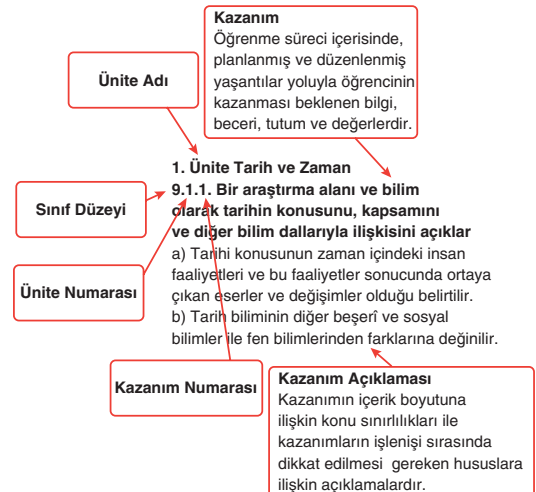
Ders Kitabı	Forma Sayıları*	Kitap Ebadı
9. Sınıf	14	19,5 x 27,5
10. Sınıf	16	19,5 x 27,5
11. Sınıf	17	19,5 x 27,5

Forma sayıları üst sınır olarak yazılmış olup daha az da olabilir.

CEVAP: D**66. 4. ÜNİTE: İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI**

9.4.3. İslamiyet öncesi dönemde Türklerin yaşadığı coğrafyalar ile hayat tarzları arasındaki ilişkiyi analiz eder.

- Tarıma uygun olmayan bozkır coğrafyasının Türk topluluklarını konar-göçer hayat tarzına yönelttiği vurgulanır.
- Türk topluluklarının çeşitli dönemlerde Asya içlerine ve Asya dışına yaptıkları kitlesel göçlerin onların hayat tarzlarına etkisi açıklanır.
- Askerî kültürün Türk hayat tarzındaki yeri ve öneminden hareketle Türk topluluklarının geliştirdiği ve dünya askerî tarihine mal olmuş teşkilat, teçhizat ve taktikler (süvarilik, onlu teşkilat, ok ve yay, üzengi, Turan taktiği) vurgulanır.

CEVAP: C**67.****CEVAP: B**

68. İronik Evre (20 +)

Tarih, tarih için yapılandırılmış görüştü hâkimdir. En genel tabiri ile diğer bütün evrelerin karışımından oluşan bir evredir. Yeri geldiğinde çocuklaşan yetişkin birey masallara inanır. Yeri geldiğinde farklı toplumlara ilgi duyar. Kimi zaman da tarihi olaylara bilimsel bir şekilde yaklaşır. Bu evre bütün evrelerin özelliklerini barındırdığı bir evredir. Felsefi dönemde öğrencilerin, gerçeklik kaynağı olarak gördükleri unsurlar, soyut genel şemalardır. Felsefi dönem boyunca kaydedilen gelişim süreci ise, bilgi toplamalar sonucunda, şemaların daha da sofistike hale getirmeleri ile karakterize edilmiş bir süreçtir.

CEVAP: E**69. Ortaya Çıkarma ve Şekillendirme**

Bu adım sayesinde, öğrenciler sunumu yapılan nesne hakkındaki düşüncelerini daha sağlıklı olarak ortaya koymuş olurlar. Örneğin materyalin neyi çağrıştırdığı ile ilgili olarak sözlü veya yazılı düşüncelerini ortaya koymaları istenebilir.

CEVAP: B**70. FELTON VE ALLEN'İN TARİHİ FOTOĞRAF BASAMAKLARI**

- 1. Basamak: Fotoğrafın Sunumu:** Öğrenciye, yerel tarih ve ülke tarihi bağlamında fotoğrafın arka planı söylenir. Burada öğretmen, “ Bugün, Çanakkale Savaşları sırasında çekilmiş Atatürk ve arkadaşlarının eski bir fotoğrafını dikkatlice inceleyeceğiz. Bu fotoğraf, 86 yaşındadır. Bu resmi dikkatlice inceleyiniz ve anahtar sorulara cevap veriniz?” der.
- 2. Basamak: Anahtar Soru Yönelme:** Bu aşamada öğretmen anahtar sorular sorar. Örneğin, Bu insanlar kimlerdir?, Bu fotoğraftaki insanlar ne yapıyor?, Bu fotoğrafın nerede çekildiğini düşünüyorsunuz?, Fotoğraf savaş hakkında ne söylemektedir? Öğrencilerin sorunun cevabına yönelik hipotezleri alınır, tahta varsa not edilir.
- 3. Basamak: Öğrencilerden Kişileri ve Nesneleri Tanımlamalarının İstenilmesi:** Öğrenciler, gözlem yapar, gördükleri kişi, grup ve nesnelere etiketlendirir.

Öğrenciler, fotoğrafta gördükleri her şeyi listeler. Bütün insanlar ve nesnelere adlandırılır.

- 4. Basamak: Öğrencilere Fotoğrafta Gördüklerini Betimleme:** Öğrencilerden, gördüklerini karşılaştırarak betimlemeleri istenir. Öğretmen, bu kimseler nasıl giyinmiş?, Giysilerinin, bizimkinden farklılığı nedir?, ne gibi araçlar görmekteyiz?, bugün biz bu araçları kullanmakta mıyız? At ne yapıyor? Atın koşum takımlarını betimleyiniz? gibi sorular yöneltilir.
- 5. Basamak: Öğrencilere, Çıkarım Yapmaya Yöneltecek Sorular Sorma:** Öğrenciler, verinin ötesine giderek, gördüklerini bir araya getirerek, ipuçları olarak gözlemlerini kullanırlar. Burada, öğretmen, askerlerin çalıştığı yerle ilgili fotoğraf ne gibi ip uçları vermektedir?, Bu askerler ne tür bir iş yapmaktadır?, Bu ne çeşit bir gemidir?, Bu barakanın yapıldığı yer ve sıcaklık hakkında ne söyleyebilirsiniz?, Ağaçta asılı aletler ne içindir? gibi sorular yöneltilir.
- 6. Basamak: Öğrencilerden Hipotezlerini Değiştirme, Doğrulama ve Atma İhtiyaçlarının Olup Olmadığını Sorma:** Öğrenciler bu aşamada başlangıçta yaptıkları hipotezlere yönelirler. Öğrenciler, hipotezlerini destekleyecek ve değiştirecek çıkarımları yapmada gözlemlerini kullanır.

7. **Basamak: Hipotezleri Desteklemede Ders Kitabı ve Diğer Materyallerin Kullanılması:** Öğretmen, konuya ilişkin daha fazla bilgi bulmaları için kaynaklar önerir. Bu şekilde, öğrenciler, ulaştıkları sonucu desteklemede ve değiştirmede daha fazla bilgi toplar.
8. **Basamak: Düşünmeyi Gözden Geçirme:** Öğretmen, süreci gözden geçirmede öğrencilere kılavuzluk eder.

Birlikte sorular ve düşünme becerileri üzerinde odaklaşırlar.

CEVAP: A

71. JEAN-JACQUES ROUSSEAU – EMİLE VE TARİH ÖĞRETİMİ

Ünlü Fransız düşünür Jean Jacques Rousseau (1712-1778), Toplum Sözleşmesi (1762) kitabıyla politik açıdan, Emile ya da Eğitime İlişkin (1763) kitabıyla eğitimli-sel açıdan, Tanzimat Dönemi'nden, Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar sınırlı da olsa pek çok Türk aydınını etkilemiştir.

CEVAP: A

72. EMRULLAH EFENDİ

- Emrullah Efendi, Lüleburgaz'da, 1858 yılında dünyaya geldi. Eğitim tarihimizde Emrullah Efendi, genellikle "Tübâ Ağacı Nazariyesi" adı verilen fikir sistemi ile tanınmıştır.
- Emrullah Efendi'ye göre ilköğretim ve orta öğretim meselesi her şeyden önce bir öğretmen meselesidir. Bu alanda yapılacak olan çalışmaların başarılı olabilmesi ancak iyi öğretmenlerin yetiştirilmesi ile mümkün olabilir. Darülmuallimin ve Dârülmuallimat'ta ders verecek öğretmenleri yetiştirenler de Darülfünundan mezun olacaklarına göre işe tepeden başlamalıdır. Elit bir kadro yetiştirilmeden eğitimin düzelmesi mümkün değildir.
- Emrullah Efendi'nin nazariyesine Tuba Ağacı demesinin sebebi, bahsedilen bu öncelikten dolayı idi.
- Zira Tuba Ağacı Nazariyesi, ismini islahata tepeden başlamak istendiğinden dolayı, kökü yukarıda dalları aşağıda olduğuna inanılan cennetteki Tuba Ağacı'ndan almaktaydı.

CEVAP: A

73. MEB "Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesinde" Vakıflar Haftası Mayıs ayı içinde kutlanır.

CEVAP: D

74. M. Fuat Köprülü, Ömer Lütfi Barkan, Halil İnalçık Analesinin yöntemlerinden hareketle Osmanlı -Türk toplumlarında araştırmalarda bulunmuşlardır.

CEVAP: E

75. Ekonomüzeler

Endüstriyelleşme karşısında hızla gerileyen geleneksel üretim metodlarının tanıtıldığı, uygulama yoluyla canlı tutulmaya çalışıldığı, koruma, araştırma, sergileme dışında ticari bir eylemin de gerçekleştirildiği müzeler, ekonomüzeler denilmektedir. Bu müzelerde üretimin nasıl yapıldığı sergilenir ve sergilenen ürünler satılır. Ekonomüze modeli, ilk kez 1984 ve 1989 yılları arasında Cyril Simard'ın çalışmalarıyla ortaya çıkmıştır. Ayrıca bu konuda önemli bir gelişme de, 1992 yılında Uluslararası Ekonomüzeler Ağı Topuluğu'nun kurulması olmuştur. Örneğin; bal teması üzerine Kanada'da kurulmuş olan Bal Müzesi'nde, insanlığın varoluşundan 70 milyon yıl öncesine dayanan, içerisinde arı fosillerini bulunduran kehribarlar ve dünyada üretilen farklı bal çeşitleri tanıtılmaktadır.

CEVAP: B